

Warszawa, 16-05-2023 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

VII.613.3.2023.MM

Pan
nadinsp. Paweł Dzierżak
Komendant Stołeczny Policji
Komenda Stołeczna Policji
ePUAP

Dotyczy sprawy III-KIII-664/467/23

Szanowny Panie Komendancie,

Rzecznik Praw Obywatelskich wnikliwie zapoznał się z wyjaśnieniami przedstawionymi przez Pana Komendanta w odpowiedzi z dnia 1 marca 2023 r. Po dacie tego pisma do Biura RPO wpłynęły kolejne wnioski Stowarzyszenia Lotna Brygada Opozycji, wskazujące na budzące wątpliwości Wnioskodawców zachowania policjantów podczas kolejnych zgromadzeń publicznych organizowanych tym samym miejscu i okolicznościach.

Wnioskodawcy podnoszą m. in., że wbrew twierdzeniom Pana Komendanta zatrzymywane przez funkcjonariuszy urzędzenia nagłaśniające nie były zabezpieczane jako materiał dowodowy do prowadzonych postępowań, ale zwracano je uczestnikom zgromadzenia bezpośrednio po jego zakończeniu. Zwracają również uwagę, że w przeszłości sądy i prokuratura dokonywały już oceny analogicznych sytuacji na korzyść uczestników zgromadzeń publicznych organizowanych przez Wnioskodawców.

Rzecznik Praw Obywatelskich ponownie pragnie wyrazić stanowisko, że korzystanie z urządzeń nagłaśniających przez uczestników legalnie zorganizowanego zgromadzenia publicznego w celu manifestowania niezgody z uczestnikami innego zgromadzenia publicznego (również tzw. zgromadzenia cyklicznego) nie powinno być kwalifikowane jako wykroczenie, o którym mowa w art. 52 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151 ze zm.; dalej jako: k.w.).

Przedmiotem ochrony art. 52 k.w. jest bowiem wolność zgromadzeń publicznych. Stąd też w takiej sytuacji oba zgromadzenia powinny korzystać z równej ochrony. Ponadto należy podkreślić, że strona podmiotowa wykroczenia sankcjonowanego w art. 52 k.w. polega na umyślności. W doktrynie wskazuje się, że „Przeszkadzanie oznacza utrudnianie lub uniemożliwianie organizowania zgromadzenia, czyli jego przygotowania bądź przebiegu, a zatem odbywania zgromadzenia. Zachowanie takie może polegać na utrudnianiu lub uniemożliwianiu zebrania się w wyznaczonym miejscu osób chcących uczestniczyć w zgromadzeniu, zabieraniu im mikrofonów, głośników lub przyniesionych transparentów, zakłócaniu przebiegu zgromadzenia przez głośne okrzyki czy inne zagłuszające dźwięki”¹. W ocenie RPO, po pierwsze, uczestnicy zgromadzeń publicznych mają więc prawo korzystać z urządzeń nagłaśniających, a po drugie należy odróżnić głoszenie haseł krytycznych wobec innego zgromadzenia od zagłuszania mającego na celu przeszkadzanie. Jeżeli stanowisko Pana Komendanta w tym zakresie jest odmienne, będę wdzięczny za jego uzasadnienie. Pragnę w tym miejscu przypomnieć, że Rzecznik Praw Obywatelskich wielokrotnie zwracał uwagę na konieczność poszanowania prawa do kontrmanifestacji, m.in. w skierowanym do wiadomości Pana Komendanta wystąpieniu do Komendanta Głównego Policji z dnia 23 lutego 2022 r. (znak sprawy: VII.613.44.2019.CW). Uwagi te zachowują swoją aktualność również w niniejszej sprawie.

We wskazanym wyżej piśmie z dnia 1 marca 2023 r. poinformowałam Pan Komendant, że uwagi RPO „zostaną wykorzystane do dalszego zapewniania wysokiego poziomu realizacji działań realizowanych przez policjantów garnizonu stołecznego Policji”.

Mając powyższe na uwadze, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r., poz. 627 ze zm.), zwracam się do Pana Komendanta z uprzejmą prośbą zajęcie stanowiska w niniejszej

¹ J. Piórkowska-Flieger [w:] *Kodeks wykroczeń. Komentarz aktualizowany*, red. T. Bojarski, LEX/el. 2023, art. 52.

sprawie oraz o informację, jakie konkretne działania zostały podjęte przez Komendę Stołeczną Policji w związku z uwagami RPO przedstawionymi we wcześniejszym wystąpieniu z dnia 9 lutego 2023 r. W szczególności proszę o informację, czy te działania zostały skierowane bezpośrednio do funkcjonariuszy biorących udział w czynnościach zabezpieczania obu zgromadzeń publicznych organizowanych 10. dnia każdego miesiąca. Będę również wdzięczny za przedstawienie przez Pana Komendanta oceny skuteczności działań podjętych w tym zakresie.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/